

**Posudek bakalářské práce Jany Halamové s názvem
Volný čas, práce a vzdělávání**

Již na začátku lze říci, že posuzovanou bakalářskou práci je možné hodnotit jako celkově podařenou a přínosnou. Autorka se v ní zabývá tématem, které prozatím není na naší katedře příliš frekventované, a které by si rozhodně zasloužilo větší pozornost. Práce má rozsah 74 textových stran a je rozdělena do 4 samostatných kapitol, Úvodu a Závěru. Soupis bibliografických citací obsahuje celkem 46 pramenů, přičemž 4 z nich jsou cizojazyčné. Jedná se z hlediska kvantity i kvality o nadprůměrný výběr literatury odpovídající odborné úrovni a autorka v celém textu prokazuje svou schopnost korektně s těmito prameny pracovat a citlivě vybírat vhodné citace. Do celkového znění textu se nicméně promítá významné zastoupení pramenů staršího data. Z formálního hlediska je práce vypracována pečlivě a zodpovědně a je prostá podstatnějších chyb či překlepů.

Autorka se ve své práci snaží o komplexní zachycení triády volný čas – práce – vzdělávání, což se jí povětšinou daří, i díky poctivému střídání sociologické a psychologické perspektivy. V první kapitole se věnuje vymezení základních pojmů a jejich vzájemného vztahu. Správně je zde zdůrazněna nemožnost exaktní definice volného času. Autorka tento pojem vztahuje k pojmu práce, nicméně uvádí i další alternativy, přičemž vždy zdůrazňuje jeho neutilitární charakter. Poměrně rozsáhlý je historický přehled vývoje chápání volného času. Jako mírně problematičtější se v této souvislosti jeví nadměrná pozornost věnovaná sekundárním pramenům, kdy zásadní důraz měl být rozhodně kladen na relevantní autority (Friedman, Schelsky, Dumazedier, Opaschowski apod.)

Druhá kapitola obsahuje psychologický pohled zaměřený především na osobnost a zájmy. Autorka proti sobě staví pragmatičnost a konzumní zaměření současné společnosti oproti tradičnímu ideálu prožívání volného času. Velmi zajímavé jsou i úvahy vztahující otázku motivace prožívání volného času na sféru osobní zkušenosti, příp. zamyšlení nad negativními aspekty volného času. Většina těchto myšlenek přesahuje oblast psychologie a nabývá interdisciplinárního charakteru. Následující kapitola zaměřená především na sociologii volného času proto v podstatě pouze rozvíjí již naznačené. Těmto pasážím by místy prospěl větší odstup a kritičnost, především v situaci, kdy autorka přímo konfrontuje aktuální pohled na některé problémy s klasickými teoretickými východisky, starými minimálně

několik desetiletí. Vždyť je jen málo oblastí, které by procházely stejně dynamickými změnami, jako sféra volného času a životního stylu.

Závěrečná kapitola popisuje vzájemný vztah volného času a vzdělávání. Autorka správně připomíná, že současná společnost klade důraz především na vzdělávání odborné, kvalifikační, zatímco zájmové vzdělávání, kterému je většina kapitoly věnována, zůstává stranou zájmu organizací i jedinců. Komentuje sice neradostnou situaci současného světa, nenabízí ovšem žádné řešení ani perspektivu. Jak si autorka představuje vývoj zájmového vzdělávání, jakým směrem by se měly současné podmínky změnit a kdo by měl tyto změny iniciovat?

Z celé práce je zřejmé, že autorka se v dané problematice velmi dobře orientuje, zvládá odbornou terminologii a její poznatky a zkušenosti jsou i osobního rázu. K této práci nemám z formálního ani odborného pohledu žádné zásadní připomínky. Domnívám se, že ji lze považovat za celkově zdařilou a vyhovující, a proto ji doporučuji k obhajobě.

V Praze dne 12. září 2006

PhDr. Michal Šerák, Ph.D.

